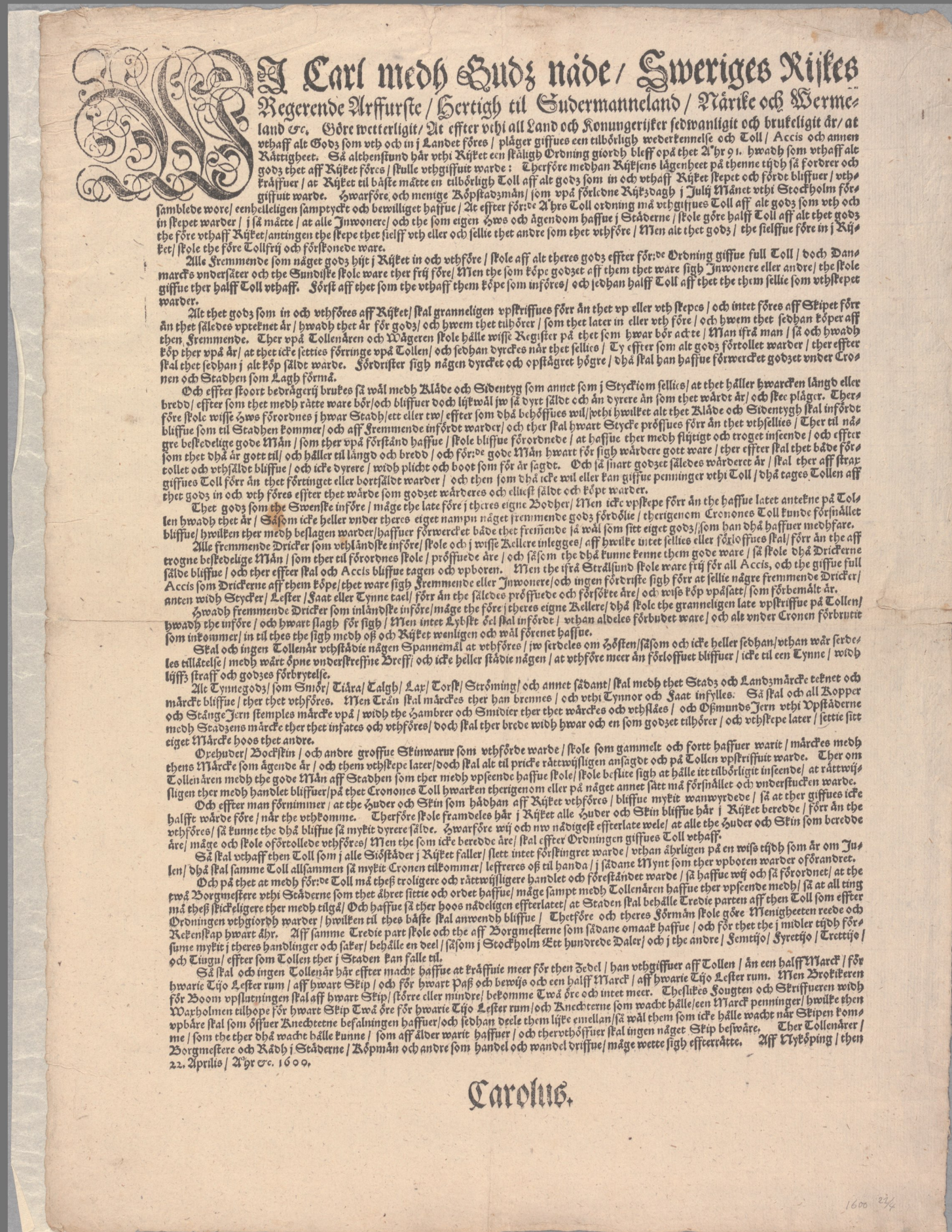

Wi Carl medh Gudz nåde, Sweriges Rijkes ...

SOT // Ligg. Fol. / Kungl. förordningar

Tillkomstår 1600

Digitaliserad år 2016

National Library
of Sweden

Carl medh Gudz nåde / Sveriges Rikes Regerende Arffurste / Hertigh til Sudermanneland / Närke och Werme- land &c. Göre wetherligt / At effter vthi all Land och Konungeriiker sedwanligt och brukeligt är / at vthaff alt Godz som vth och in i Landet föres / pläger giffues een tilbörlich wedertennelse och Toll / Accis och annen Rättigheet. Så althensfund här vthi Riket een skäligh Ordning giordh bleff opå thet Åhr 91. hwadh som vthaff alt godz thet aff Riket föres / skulle vthgiffuit warde: Therfore medhan Rikets lägenheet på thetne tjdh så fordrer och kräffuer / at Riket til bästa mätte en tilbörlich Toll aff alt godz som in och vthaff Riket skepet och förde bliffuer / vth- giffuit warde. Hwarfore och menige Köpstadzmän / som vpå förledne Riksdagh i Julij Månat vthi Stockholm förs samblede wore / eenhelleligen samptyckt och bewilliget haffue / At effter för:de Åhrs Toll ordning må vthgiffues Toll aff alt godz som vth och in i skepet warder / i så mätte / at alle Inwonere / och the som eigen Hws och ägendom haffue i Städerna / skole göre halff Toll aff alt thet godz the före vthaff Riket / antingen the skepe thet sielff vth eller och sellie thet andre som thet vthföre / Men alt thet godz / the sielffue före in i Rik- ket / skole the före Tollfri och förskonede ware.

Alle Fremmende som något godz hijt i Riket in och vthföre / skole aff alt theses godz effter för:de Ordning giffue full Toll / doch Dans
marcks vnderfater och the Sundiske skole ware thet frij före / Men the som köpe godzet aff them thet ware sigh Inwonere eller andre / the skole
giffue thet halff Toll vthaff. Först aff thet som the vthaff them köpe som införes / och sedhan halff Toll aff thet the them sellie som vthsketet
warder.

Alt thet godz som in och vthföres aff Riket / skal granneligen vpstriffues förr än thet vp eller vth sketes / och intet föres aff Skipet förr
än thet således vpteknet är / hwadh thet är för godz / och hwem thet tilhöder / som thet later in eller vth före / och hwem thet sedhan köper aff
the Fremmende. Ther vpå Tollenären och Wägeren skole hälle wisse Register på thet sem hwar bör acte / Man ifrå man / i så och hwadh
köp thet vpå är / at thet icke setties förringe vpå Tollen / och sedhan dyrkes när thet sellies / Ty effter som alt godz förtollet warder / thet effter
skal thet sedhan i alt köp såldt warde. Fördrifter sigh någon dyrket och opstågret högre / dhå skal han haffue förwerket godzet vnder Cro-
nen och Stadhen som Lagh förnä.

Och effter stoort bedrägerij bruket så wäl medh Klåde och Sidentygg som annet som i Styrckiom sellies / at thet häller hwarcken längd eller
bredd / effter som thet medh rätte ware bör / och bliffuer doch likt wäl iw så dyrt såldt och än dyrere än som thet wärdt är / och skee pläger. Thers
före skole wisse Hws förordnes i hwar Stad / ett eller tw / effter som dhå behöffues wil / vthi hwilket alt thet Klåde och Sidentygg skal infördt
bliffue som til Stadhen kommer / och aff Fremmende infördt warder / och thet skal hwart Styrcke pröffues förr än thet vthsellies / Ther til nå-
gre bestedelige gode Män / som thet vpå förstånd haffue / skole bliffue förordnede / at haffue thet medh sligtigt och troget inseende / och effter
som thet dhå är gott til / och häller til längd och bredd / och för:de gode Män hwart för sigh wärdere gott ware / thet effter skal thet både förs
tollet och vthsåldt bliffue / och icke dyrere / widh plicht och boot som för är sagdt. Och så snart godzet således wärderet är / skal thet aff strax
giffues Toll förr än thet förtinget eller bortsåldt warder / och then som dhå icke wil eller kan giffue penningar vthi Toll / dhå tages Tollen aff
thet godz in och vth föres effter thet wärde som godzet wärderes och eliest såldt och köpt warder.

Thet godz som the Swenske införe / måge the late före / theses eigne Bodher / Men icke vpstepe förr än the haffue latet antekne på Tols-
len hwadh thet är / Såsom icke heller vnder theses eget namn något fremmende godz fördolie / therigenom Cronones Toll kunde förskället
bliffue / hwilken thet medh beslagen warder / haffuer förwerket både thet fremmende så wäl som sitt eget godz / som han dhå haffuer medhfare.

Alle fremmende Dricker som vthländste införe / skole och i wisse Kellere inlegges / aff hwilke intet sellies eller förloffues skal / förr än the aff
trogne bestedelige Män / som thet til förordnes skole / pröffuede äre / och såsom the dhå kunne kenne them gode ware / så skole dhå Drickerne
såldt bliffue / och thet effter skal och Accis bliffue tagen och vpboren. Men the ifrå Strålsund skole ware frij för all Accis, och the giffue full
Accis som Drickerne aff them köpe / thet ware sigh Fremmende eller Inwonere / och ingen fördrifte sigh förr at sellie någre fremmende Dricker /
anten widh Styrcker / Lestor / Saat eller Tynne tacl / förr än the således pröffuede och försökte äre / och wiss köp vpåsat / som förbemålt är.

Hwadh fremmende Dricker som inländste införe / måge the före / theses eigne Kellere / dhå skole the granneligen late vpstriffue på Tollen /
hwadh the införe / och hwart slagh för sigh / Men intet Lybste del skal infördt / vthan aldeles förbudet ware / och alt vnder Cronen förbrutit
som intommer / in til theses thet sigh medh of och Riket wenligen och wäl förenet haffue.

Skal och ingen Tollenär vthstadien någon Spannemål at vthföres / iw serdeles om Hosten / såsom och icke heller sedhan / vthan wär serdes
les tillåtelse / medh wärt öpne vnderstreffine Dressi / och icke heller stadien någon / at vthföre meer än förloffuet bliffuer / icke til een Tynne / widh
liffz straff och godzes förbrytelse.

Alt Tynnegodz / som Smör / Tiära / Talgh / Lar / Torst / Ströming / och annet sådant / skal medh thet Stadz och Landzmärke teket och
märcke bliffue / thet thet vthföres. Men Trån skal märckes thet han brennes / och vthi Tynnor och Saat infylles. Så skal och all Kopper
och Stånge Jern stemples märcke vpå / widh the Hambrer och Smidier thet thet wärckes och vthsläes / och Ösmunds Jern vthi Vpstäderna
medh Stadzens märcke thet thet infates och vthföres / doch skal thet brede widh hwar och en som godzet tilhöder / och vthsketepe later / settie sitt
eiget Märcke hoos thet andre.

Orehuder / Bockskin / och andre grossue Skinwarur som vthförde warde / skole som gammelt och fortt haffuer warit / märckes medh
ehens Märcke som ägende är / och them vthsketepe later / doch skal alt til pricke rättwäsligen ansagdt och på Tollen vpstriffuit warde. Ther om
Tollenären medh the gode Män aff Stadhen som thet medh vpsende haffue skole / skole beslute sigh at hälle itt tilbörlicht inseende / at rättwä-
sligen thet medh handlet bliffuer / på thet Cronones Toll hwarken therigenom eller på något annat sätt må förskället och vnderstucken warde.

Och effter man förnimmer / at the Zuder och Skin som hädhan aff Riket vthföres / bliffue mykit wanwyrdede / så at thet giffues icke
halffte wärde före / när the vthkomme. Therfore skole framdeles här i Riket alle Zuder och Skin bliffue här i Riket beredde / förr än the
vthföres / så kunne the dhå bliffue så mykit dyrere såldt. Hwarfore wij och nu nådigest effterlate wele / at alle the Zuder och Skin som beredde
äre / måge och skole oförtollete vthföres / Men the som icke beredde äre / skal effter Ordningen giffues Toll vthaff.

Så skal vthaff thet Toll som i alle Sidstädter i Riket faller / slett intet förskingret warde / vthan årligen på en wiss tjdh som är om Ju-
len / dhå skal samme Toll allsammen så mykit Cronen tilkomme / leffreres of til handa / i sådane Mynt som thet vpboren warder ofdrandret.

Och på thet at medh för:de Toll må thet troligere och rättwäsligere handlet och föreståndet warde / så haffue wij och så förordnet / at the
twå Borgmestere vthi Städerna som thet åhret sittie och ordet haffue / måge samt medh Tollenären haffue thet vpsende medh / så at all ting
må thet skickeligere thet medh tilgå / Och haffue så thet hoos nådeligen effterlatet / at Staden skal behälle Tradie parten aff thet Toll som effter
Ordningen vthgiordh warder / hwilken til theses bästa skal anwendh bliffue / Therfore och theses förnä skole göre Menigheeten reede och
Rekenkap hwart åhr. Aff samme Tradie part skole och the aff Borgmesterna som sådane omaak haffue / och för thet the i midler tjdh förs
sume mykit i theses handlinger och saker / behälle en deel / såsom i Stockholm Ett hundrede Daler / och i the andre / Semtjö / Syretjö / Trettjö /
och Ting / effter som Tollen thet i Staden kan falle til.

Så skal och ingen Tollenär här effter macht haffue at kräffue meer för then Sedel / han vthgiffuer aff Tollen / än een halff Märck / för
hwarie Tjo Lester rum / aff hwart Skip / och för hwart Pass och bewijs och een halff Märck / aff hwarie Tjo Lester rum. Men Brokiteren
för Boom vpslutningen skal aff hwart Skip / större eller mindre / bekomme Twå öre och intet meer. Theslikes Sougten och Skriffueren widh
Waxholmen tilhope för hwart Skip Twå öre för hwarie Tjo Lester rum / och Bnechterne som wacht hälle / een Märck penningar / hwilke thet
vpbäre skal som öffuer Bnechterne befallningen haffuer / och sedhan deele them likte emellan / så wäl them som icke hälle wacht när Skipen kom-
me / som the thet dhå wacht hälle kunne / som aff ålder warit haffuer / och thet vthbörffuer skal ingen något Skip beswäre. Ther Tollenärer /
Borgmestere och Råd / i Städerna / Köpmän och andre som handel och wandel driffue / måge werte sigh effterrette. Aff Nyköping / then
22. Aprilis / Åhr &c. 1600.

Carolus.

22. Apr. 1600.

Dec. 27. April 1600.